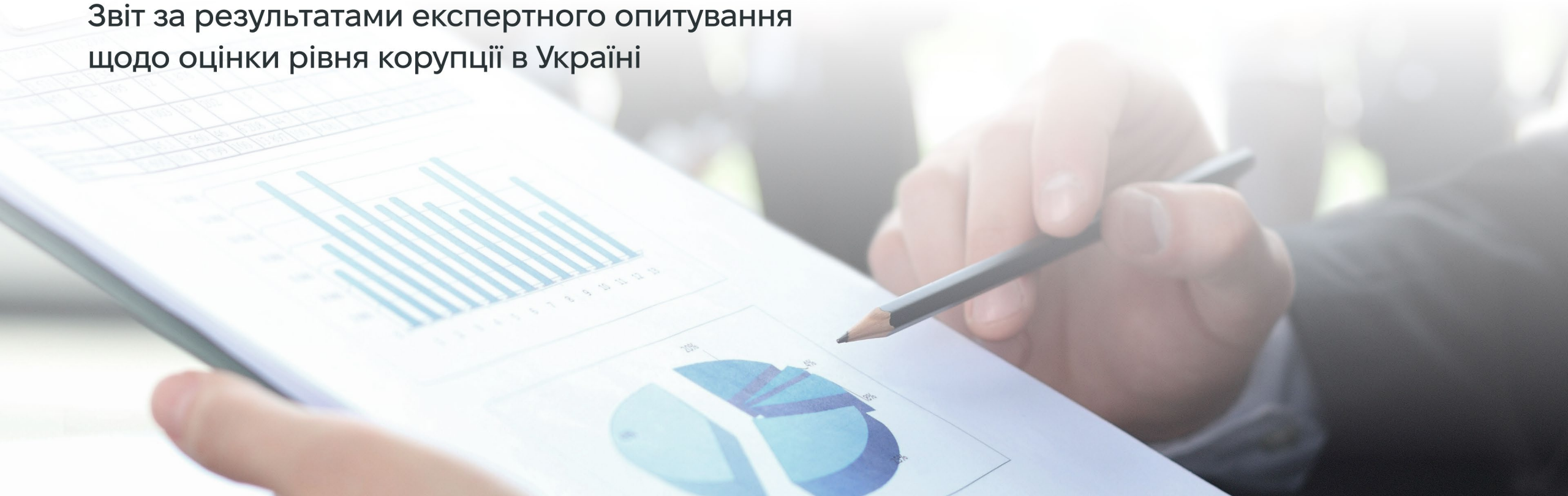

КОРУПЦІЯ В УКРАЇНІ 2025: ПОГЛЯД ТА ОЦІНКИ ЕКСПЕРТІВ

Звіт за результатами експертного опитування
щодо оцінки рівня корупції в Україні

Автори, партнери, фінансування

Виконавець дослідження. Презентацію підготовлено за результатами соціологічного дослідження за Методикою експертного опитування щодо оцінки рівня корупції в Україні, затвердженою наказом Національного агентства з питань запобігання корупції (у 2025 р. до Методики внесено зміни та викладено в редакції наказу НАЗК від 08.12.2025 №362/25).

Опитування проводили експерти **Rating Group** за підтримки НАЗК наприкінці 2025 – на початку 2026 року. Інтерпретацію результатів соціологічного дослідження та підготовку цього звіту здійснила команда дослідників Rating Group.

Підтримка. Дослідження проведено в рамках проекту «Підтримка розробки ефективних інструментів для запобігання корупції та посилення антикорупційного комплаєнсу в Україні», який реалізується **Програмою підтримки ОБСЄ для України** у співпраці з Національним агентством з питань запобігання корупції.

У цій публікації висловлено виключно погляди авторів. Вони не обов'язково відображають офіційну позицію ОБСЄ чи НАЗК.

Мета і завдання дослідження

Мета експертного опитування: отримання інформації, яка містить оцінки антикорупційного середовища України щодо змін рівня та поширеності корупції в державі та визначених сферах, реалізації державної антикорупційної політики.

Основні завдання дослідження:

- формування загального **рейтингу сфер** щодо **рівня поширеності корупції**;
- визначення експертних **оцінок** за базовими **показниками сприйняття корупції в Україні** (поширеність корупції в державі, серйозність проблеми корупції, динаміка змін тощо);
- визначення експертних оцінок / думок щодо **ефективності антикорупційної політики держави** (у т.ч., щодо діяльності державних органів) та її пріоритетів;
- отримання даних для подальшого **порівняння з результатами стандартного опитування** щодо корупції в Україні (репрезентативні опитування населення та представників бізнесу).

Методологія дослідження

Опитування проводилося методом самозаповнення онлайн-анкети за посиланням на платформі Rating Online.

Загальна кількість опитаних експертів – **369** осіб.

Період проведення польового етапу (збору даних) – з 17 грудня 2025 р. по 7 лютого 2026 р.

Структура експертної вибірки

Категорія / підкатегорія		Незважені дані		Зважені дані**	
		Кількість*	Відсоток	Кількість	Відсоток
«Теоретики»	аналітики, незалежні експерти / активісти, представники ГО	81	22,0%	98	32,5%
	медіа	6	1,6%	15	5,0%
	міжнародні організації / експерти	11	3,0%	15	5,0%
	науковці	31	8,4%	23	7,5%
	<i>Загалом «теоретики»</i>	<i>129</i>	<i>35,0%</i>	<i>150</i>	<i>50,0%</i>
«Практики»	антикорупційні органи	113	30,6%	60	20,0%
	судова влада	18	4,9%	15	5,0%
	ВРУ / парламентський контроль	4	1,1%	8	2,5%
	міністерства та інші ЦООВ	61	16,5%	38	12,5%
	ОДА	25	6,8%	15	5,0%
	обласні ради, Київська міська рада	19	5,1%	15	5,0%
	<i>Загалом «практики»</i>	<i>240</i>	<i>65,0%</i>	<i>150</i>	<i>50,0%</i>
Загалом експерти		369	100%	300	100,0%

* кількість експертів за категорією / підкатегорією

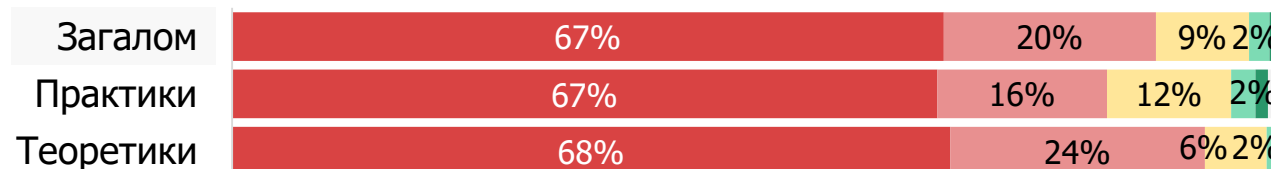
** через округлення зважених значень загальна кількість респондентів може незначно відрізнятися від обсягу вибірки

Відсотки розраховано на основі зважених даних. Через округлення сума значень може не дорівнювати 100%. У питаннях з множинним вибором сума може перевищувати 100%, оскільки респонденти могли обирати кілька варіантів відповіді.

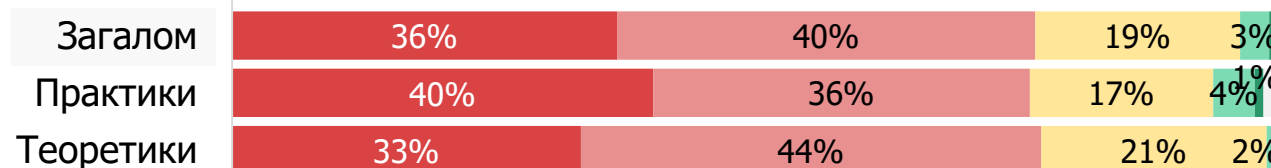
Сприйняття корупції в Україні: поширеність загалом та в окремих сферах, динаміка та очікування

Найбільш критичною загрозою експертне середовище визнає **політичну корупцію** на найвищому рівні

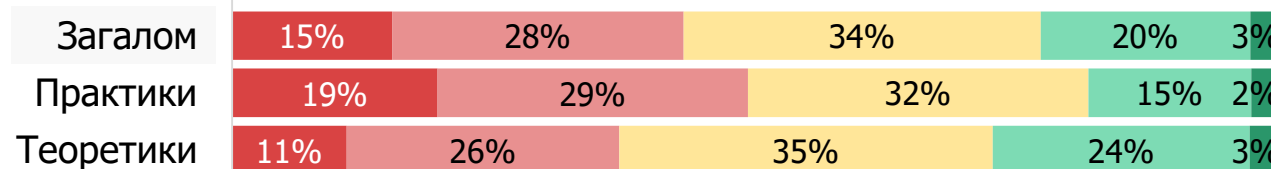
Політична корупція на найвищому рівні (наприклад, в Уряді чи Верховній Раді України)

Корупція в бізнесі (наприклад, при взаємодії бізнесу та чиновників)

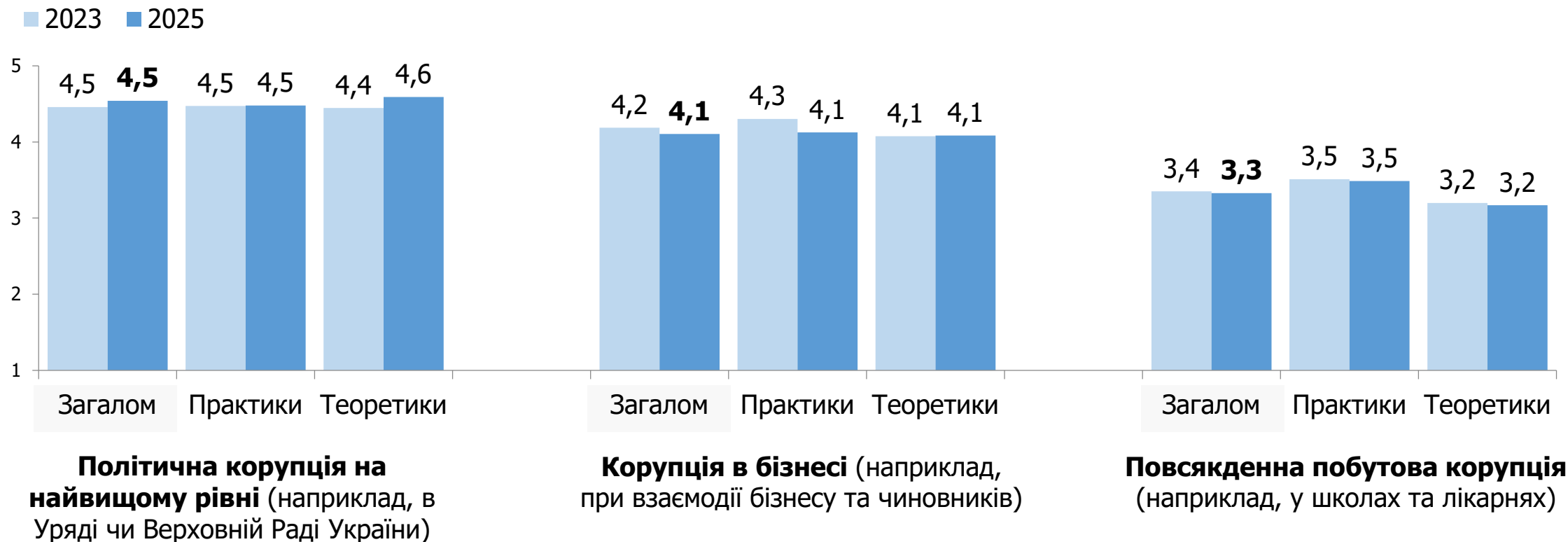
Повсякденна побутова корупція (наприклад, у школах та лікарнях)

- Дуже серйозна
- Скоріше серйозна
- Частково так, частково ні
- Скоріше не серйозна
- Зовсім не серйозна
- Важко сказати / Відмова

? «Наскільки серйозною проблемою для України Ви вважаєте такі типи корупції?»

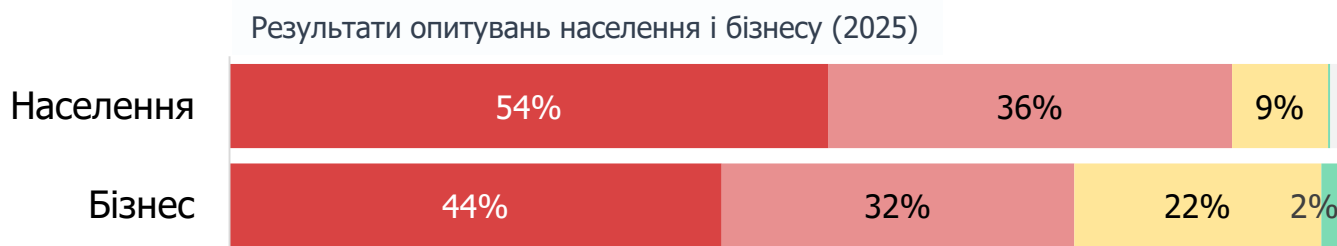
За останні два роки **не виявлено суттєвих відмінностей** в оцінках серйозності різних типів корупції

? «Наскільки серйозною проблемою для України Ви вважаєте такі типи корупції?»

Розрахунок: наведені **середні арифметичні значення** оцінки серйозності корупції за шкалою від 1 до 5, де «5» – дуже серйозна, «4» – скоріше серйозна, «3» – частково так, частково ні, «2» – скоріше не серйозна, «1» – зовсім не серйозна, без врахування відповіді «Важко сказати / Відмова»

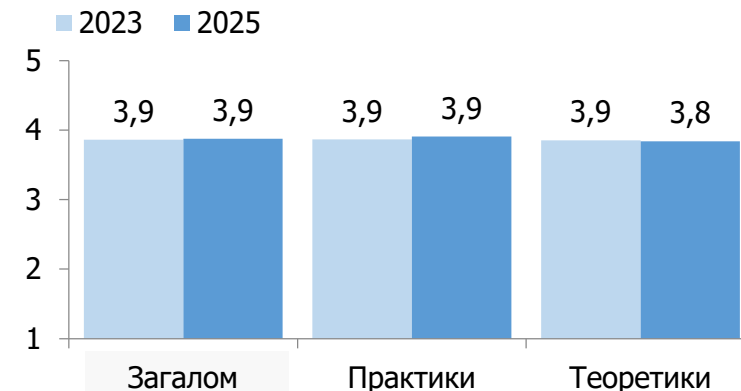
Сприйняття поширеності корупції за оцінками експертів є **нижчим**, ніж за оцінками населення і бізнесу

- Дуже поширена
- Децю поширена
- Інколи поширена, інколи ні
- Майже відсутня
- Відсутня
- Важко сказати / Відмова

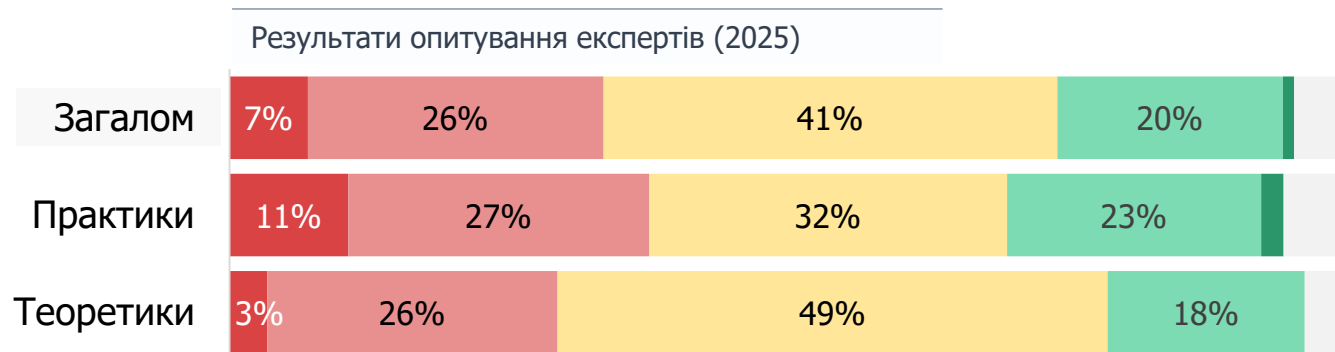
? «На Вашу думку, наскільки корупція поширена в Україні загалом?»

Оцінки поширеності корупції у 2025 році **не відрізняються** від 2023 року

Розрахунок: Індекс сприйняття поширеності корупції – середнє арифметичне значення оцінок поширеності корупції за шкалою від 1 до 5, де «5» – дуже поширена, «4» – децю поширена, «3» – інколи поширена, інколи ні, «2» – майже відсутня, «1» – відсутня, без врахування відповіді «Важко сказати / Відмова»

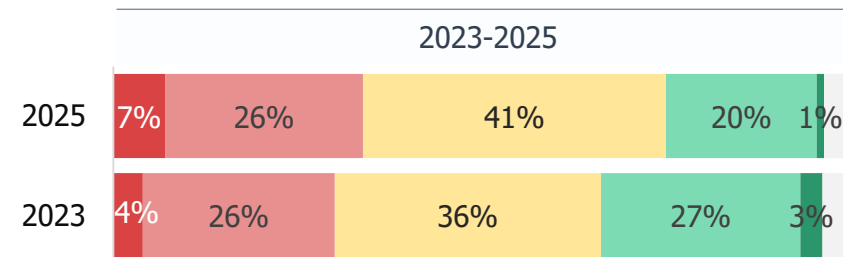
Третина експертів вказує на зростання рівня корупції – **менше**, ніж серед населення та підприємців

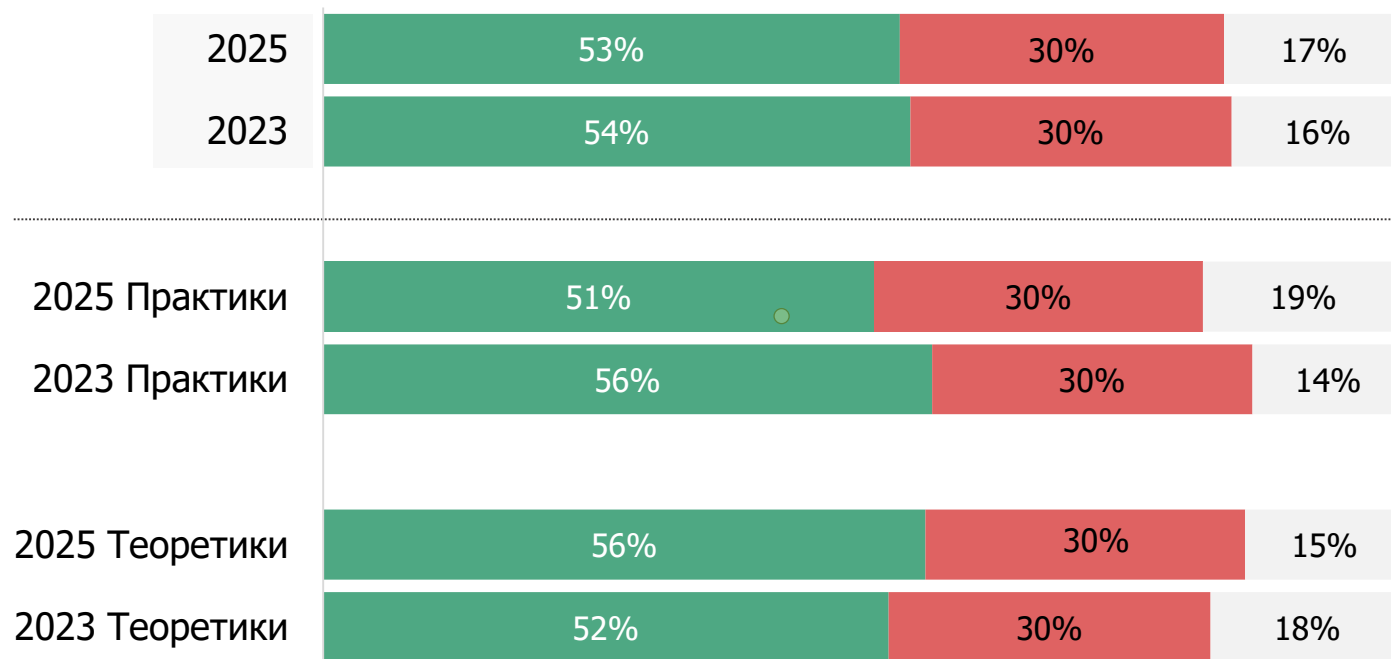
- Дуже зріс
- Скоріше зріс
- Не змінився
- Скоріше знизився
- Дуже знизився
- Важко сказати / Відмова

? «На Вашу думку, як змінився рівень корупції в Україні за останні 12 місяців?»

У 2025 році **зросла** частка експертів, які **не фіксують змін**

- Дуже зріс
- Скоріше зріс
- Не змінився
- Скоріше знизився
- Дуже знизився
- Важко сказати / Відмова

■ зниження рівня корупції ■ зростання рівня корупції ■ Важко сказати / Відмова

? «Тенденції, що розвиваються в Україні, дають змогу припустити очікування зниження чи зростання рівня корупції?»

Понад половина опитаних фахівців **очікує зниження** рівня корупції.

Серед «практиків» рівень оптимістичних очікувань **зменшився**. Натомість «теоретики» продемонстрували зворотну тенденцію: їхня впевненість у майбутньому зниженні корупції **зросла**

Експерти вважають найбільш корумпованими сфери митної справи, будівництва та архітектури, а також безпеки та оборони

ІПК (індекс сприйняття поширеності корупції) розраховано за шкалою 1–5, де «1» – корупція відсутня, «5» – «дуже поширена»

Сформовано рейтинг **48 сфер** за значенням індексу

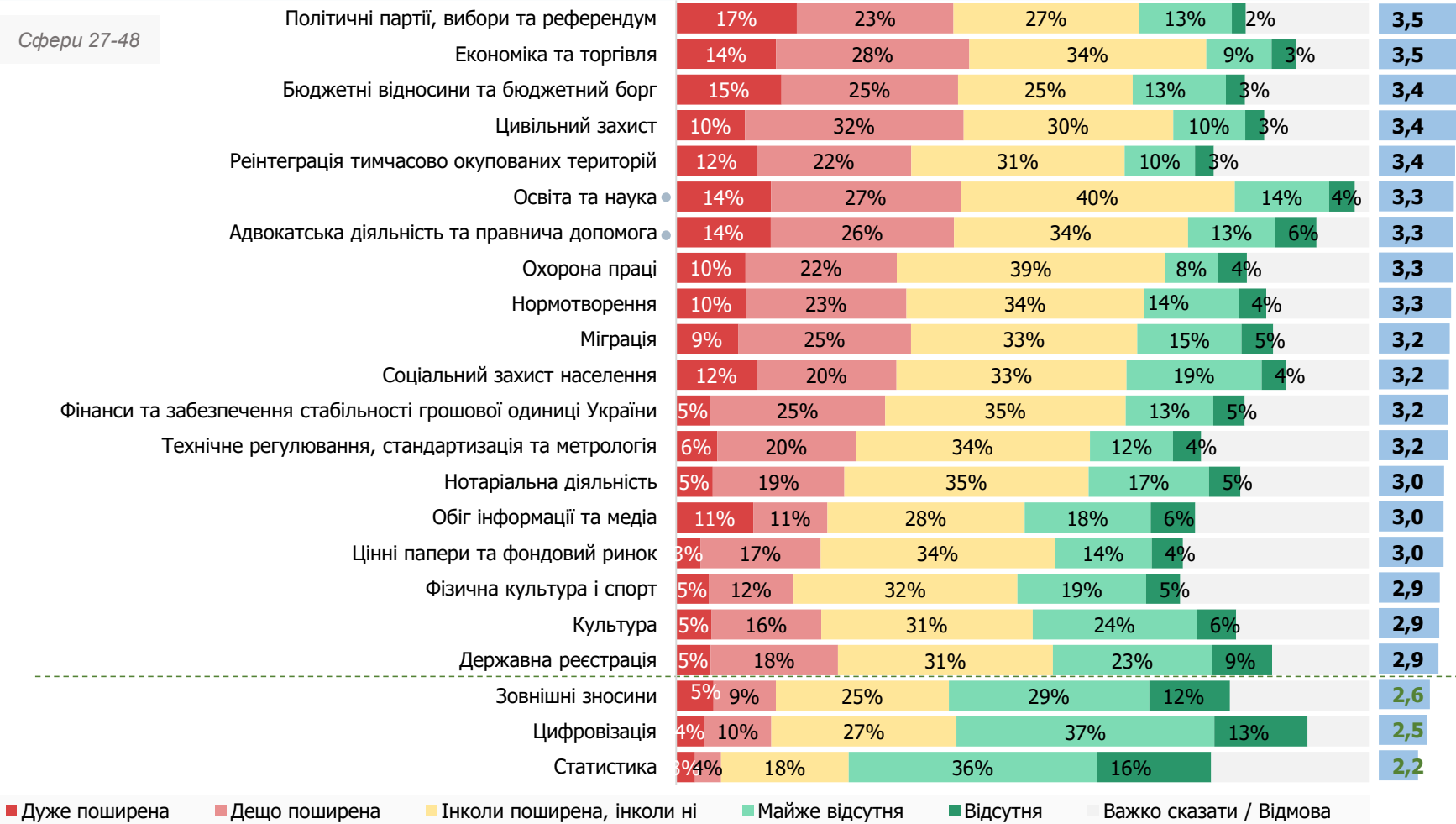
Для групи з **11 сфер** із найвищим рівнем поширеності корупції значення ІПК складає **від 4,0** бала

Середнє значення ІПК – **3,5** бала; у понад половини сфер (**26** із 48) рівень ІПК **перевищує** це значення

? «На Вашу думку, наскільки корупція поширена в таких сферах?»

– сфери, що включені до проекту Антикорупційної стратегії на 2026–2030 роки

Найменш корумповані сфери за оцінками експертів – зовнішні зносини, цифровізація та статистика

ІПК (індекс сприйняття поширеності корупції) розраховано за шкалою 1 –5, де «1» – корупція відсутня, «5» – «дуже поширена» Сформовано рейтинг **48 сфер** за значенням індексу

Середнє значення ІПК – **3,5** бала; у **22** сферах значення ІПК **не перевищує** цей рівень

? «На Вашу думку, наскільки корупція поширена в таких сферах?»

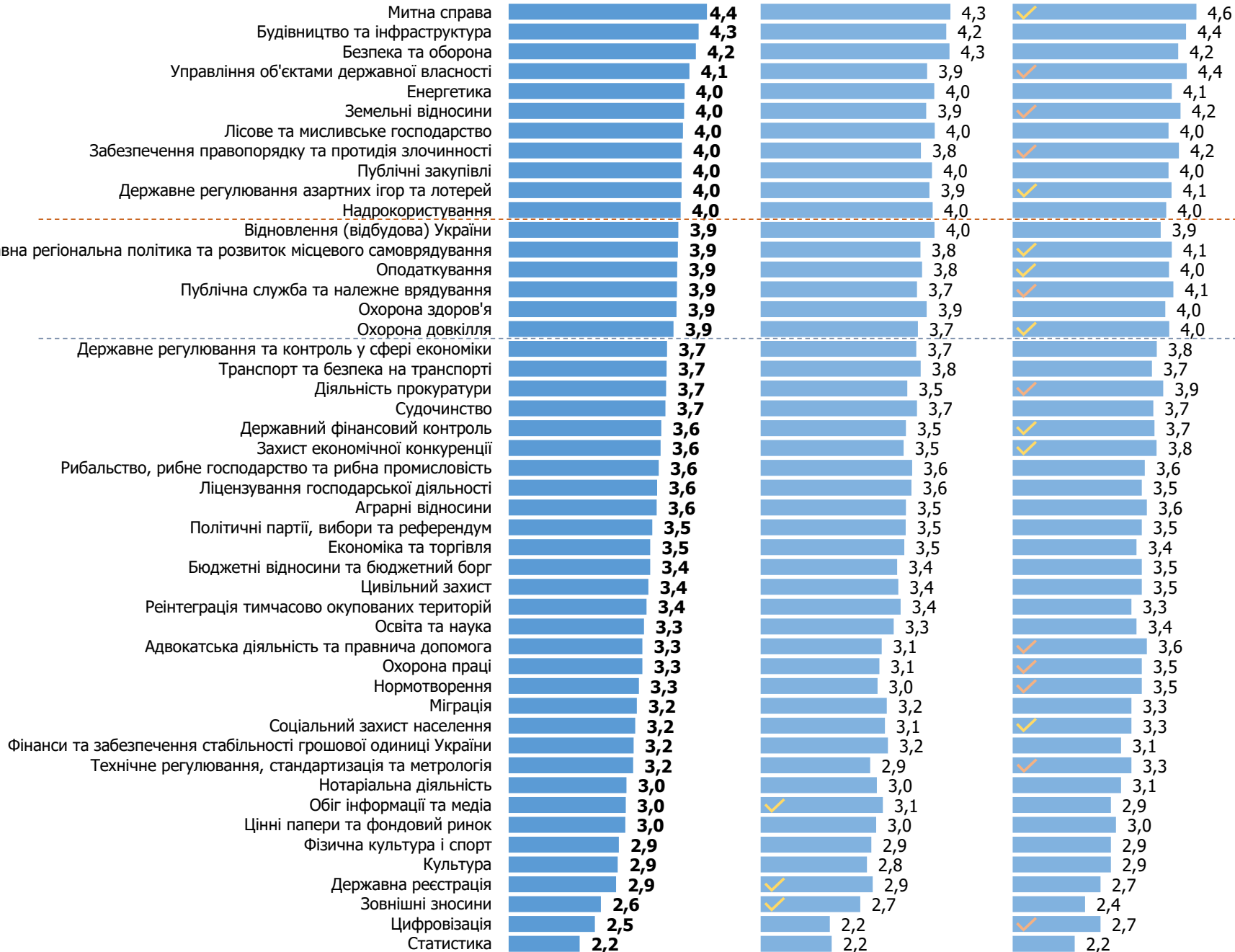
● – сфери, що включені до проекту Антикорупційної стратегії на 2026–2030 роки

Оцінки поширеності корупції в сферах (3)

Загалом

Практики

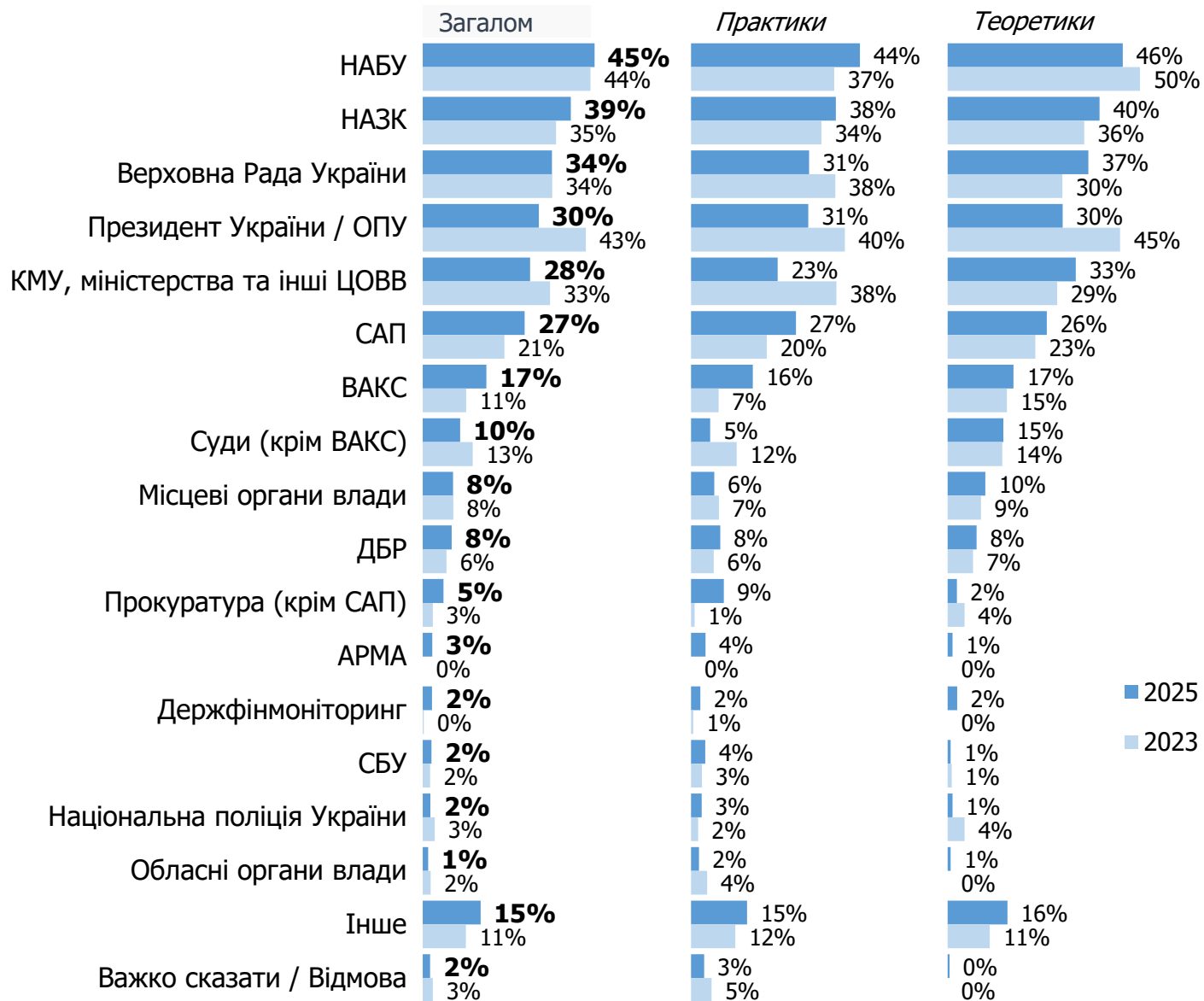
Теоретики

У значній частині сфер оцінки «теоретиків» є дещо вищими, ніж у «практиків»

Різниця ІПК у **0,2 бала** і вище зафіксована у **18** сферах на користь «теоретиків» і у **3** – на користь «практиків»

Оцінка антикорупційної політики держави

Рейтинг інституцій, відповідальних за подолання корупції в Україні, очолили **НАБУ**, **НАЗК** та **Верховна Рада України**

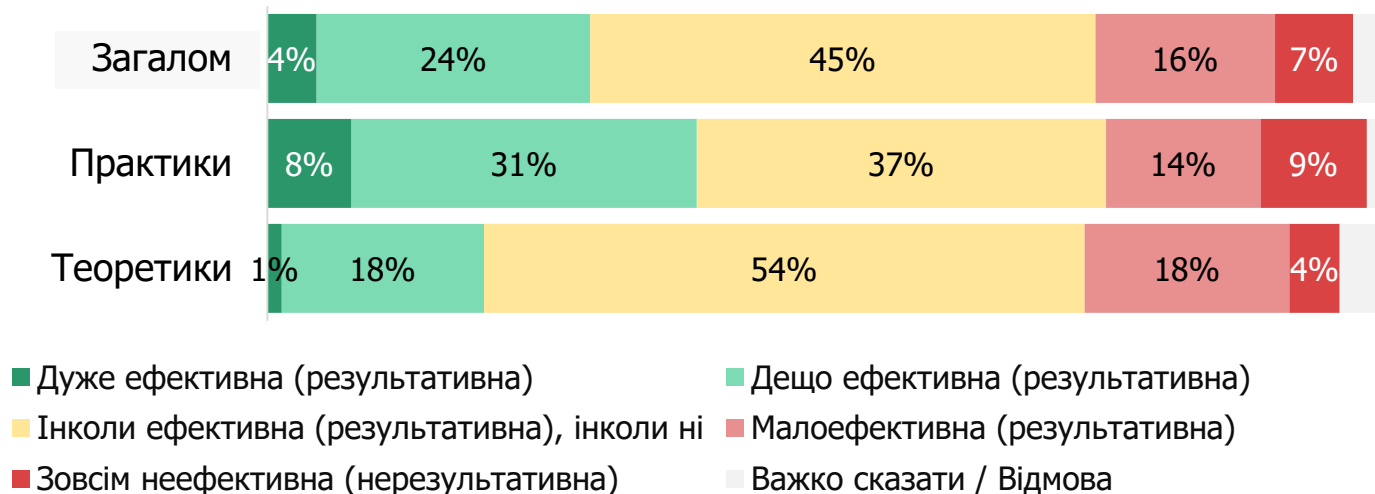
Суттєвих відмінностей між оцінками «практиків» і «теоретиків» не спостерігається

Порівняно з 2023 роком фіксується переформатування у сприйнятті відповідальності за подолання корупції: **зменшилась** оцінка ролі **Президента України / його Офісу**, натомість **зросла вага антикорупційних органів** (НАЗК, САП та ВАКС).

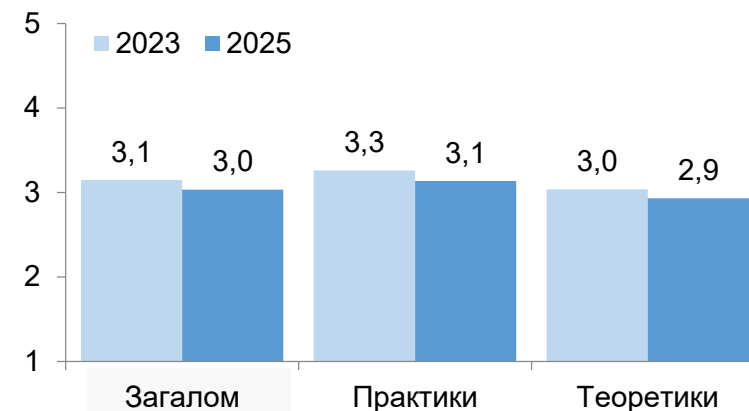
? «На Вашу думку, хто відповідальний за подолання корупції в Україні? (не більше три варіанти відповіді)»

Більшість експертів схиляється до **середніх оцінок** ефективності державної антикорупційної політики.

«**Практики**» оцінюють її помітно **вище**, ніж «теоретики»

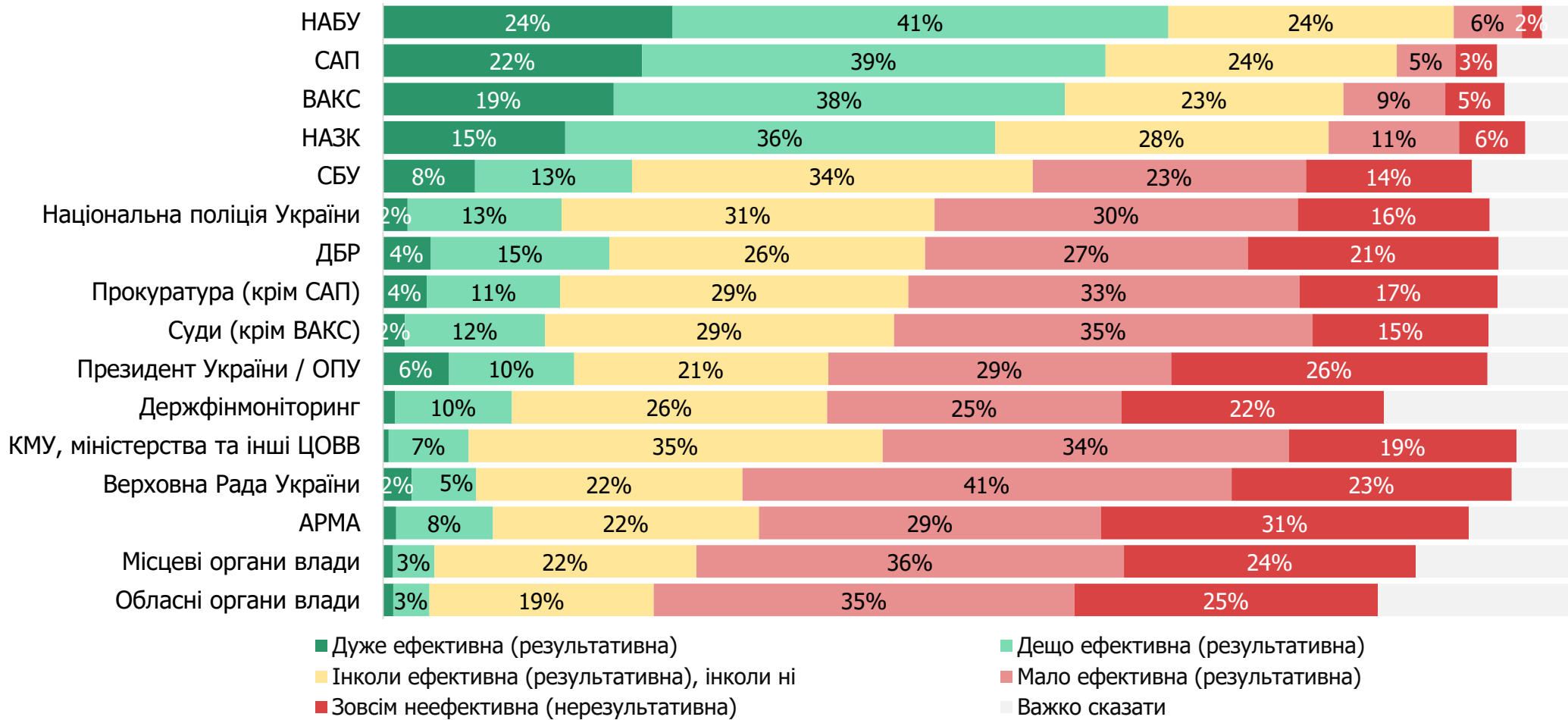
За два роки оцінки ефективності державної антикорупційної політики дещо **знизилися**. Більш виражене зниження оцінок фіксується серед «**практиків**»

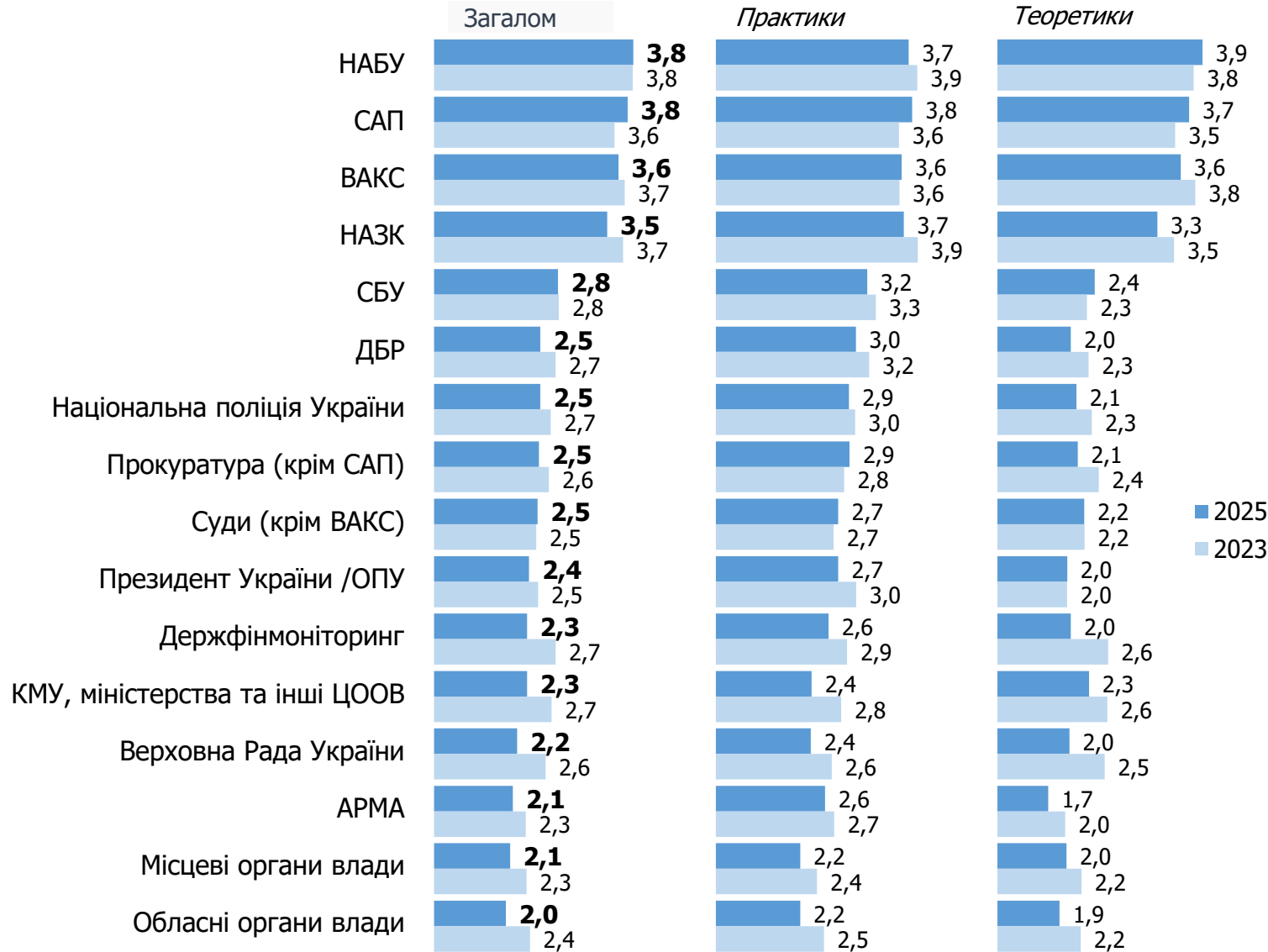
? «На Вашу думку, наскільки ефективною (результативною) є державна антикорупційна політика за останні 2 роки?»

Розрахунок: інтегральну оцінку ефективності (результативності) державної антикорупційної політики розраховано як *середнє арифметичне оцінок* експертів за 5-бальною шкалою, де 1 означає «зовсім неефективна», а 5 — «дуже ефективна»

Більше половини експертів оцінюють діяльність ключових антикорупційних інституцій – **НАБУ, САП, ВАКС та НАЗК** – як **ефективну**

? «На Вашу думку, наскільки ефективна (результативна) антикорупційна діяльність таких державних органів?»

Порівняно з 2023 роком спостерігається відносна стабільність лідерів рейтингу, однак оцінка **САП** зросла, тоді як **НАЗК** – знизилася.

Для більшості інституцій, розташованих нижче лідерів рейтингу, у 2025 році фіксується зниження оцінок порівняно з 2023 роком.

«Практики» загалом вище оцінюють ефективність більшості інституцій (крім НАБУ).

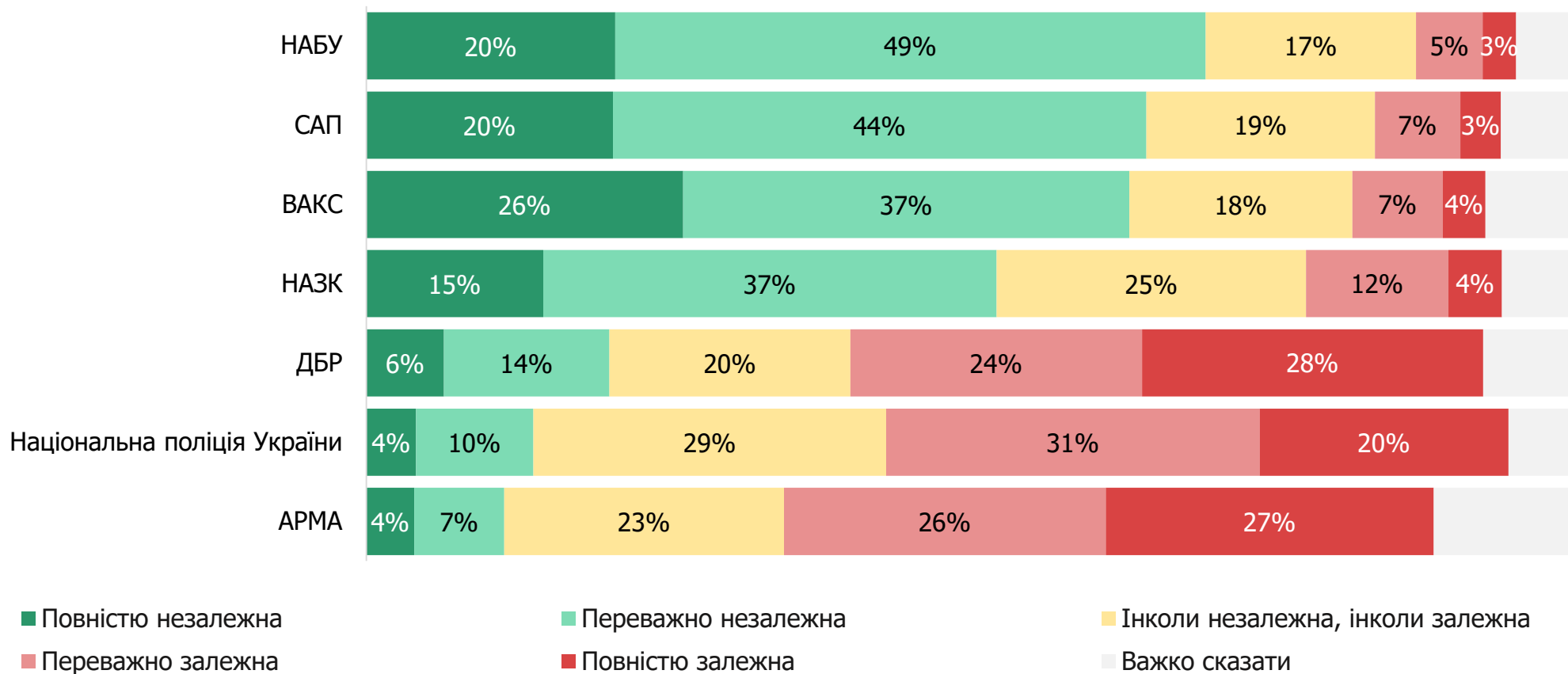
Серед «теоретиків» лідером є **НАБУ** (3,9), за яким іде САП (3,7).

Серед «практиків» найвищу оцінку має **САП** (3,8), далі – **НАБУ** та **НАЗК** (по 3,7).

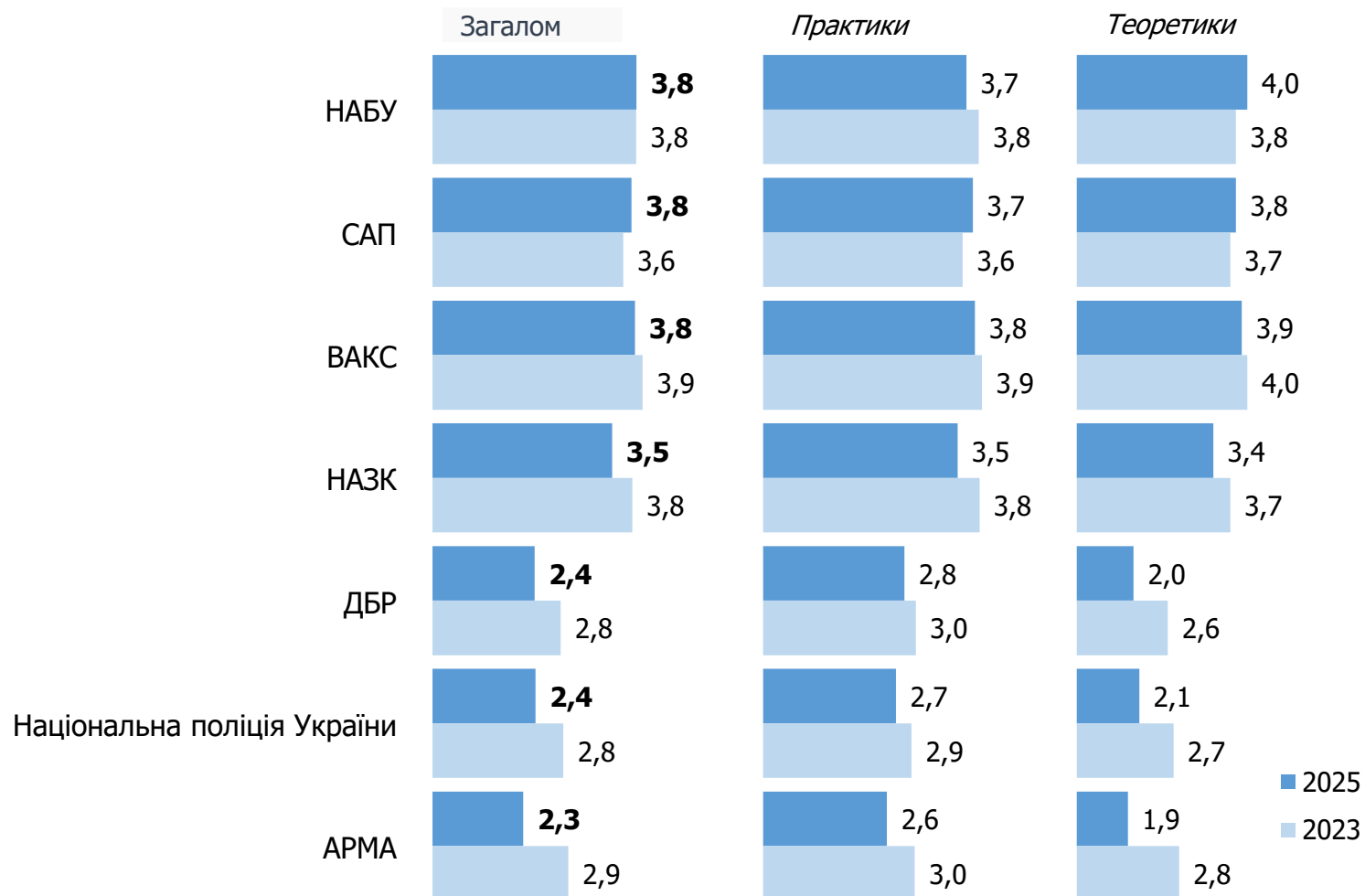
Розрахунок: інтегральну оцінку ефективності (результативності) антикорупційної діяльності державних органів розраховано як середнє арифметичне оцінок експертів за 5-бальною шкалою, де 1 означає «зовсім неефективна», а 5 — «дуже ефективна»

? «На Вашу думку, наскільки ефективна (результативна) антикорупційна діяльність таких державних органів?»

Діяльність **НАБУ, САП, ВАКС** та **НАЗК** більшість експертів вважають повністю чи переважно **незалежною**

? «Наскільки Ви вважаєте незалежною діяльність таких державних органів, а саме: відсутнє втручання в їх діяльність та/або тиск на них з боку окремих владних інституцій чи їхніх представників, політиків або представників бізнесу?».

Порівняно з 2023 роком для більшості інституцій фіксується **зниження** оцінок незалежності

Єдиним органом, що продемонстрував зростання інтегральної оцінки незалежності є **САП**

«Теоретики» більш схильні відзначати незалежність **НАБУ**, тоді як «практики» – **ВАКС**

«Практики» дещо вище, ніж «теоретики», оцінюють рівень незалежності ДБР, Національної поліції України та АРМА

Розрахунок: інтегральну оцінку (індекс) незалежності діяльності державних органів розраховано як середнє арифметичне оцінок експертів за 5-бальною шкалою, де «1» означає повністю залежну діяльність

? «Наскільки Ви вважаєте незалежною діяльність таких державних органів, а саме: відсутнє втручання в їх діяльність та/або тиск на них з боку окремих владних інституцій чи їхніх представників, політиків або представників бізнесу?».

На думку експертів, найбільш ефективними напрямками є забезпечення **автоматизації процедур надання послуг/регулювання та невідворотності відповідальності**. Водночас зросла підтримка **формування суспільної нетерпимості до корупції**, тоді як запит на **реформування правосуддя знизився** серед «практиків».

«На Вашу думку, які з напрямків (пріоритетів) антикорупційної політики є найбільш ефективними для зменшення рівня корупції в Україні?» (не більше три варіанти відповіді)

Події 2025 року, пов'язані з корупцією: що справило найбільше враження на експертів

«Позитивні події»	«Негативні події»	
Успішні судові процеси у справах топ-посадовців і менеджменту державних підприємств	Прояви так званої « топ-корупції »: корупція в Верховній Раді України, в Міністерстві оборони України, в енергетиці, у сфері державних закупівель	<i>Справа «Міндічгейт»</i>
Проведення масштабних антикорупційних розслідувань , зокрема операції «Мідас»	Випадки, коли фігуранти корупційних справ уникають покарання , залишають країну або виходять під заставу	
Активна та результативна робота НАБУ, САП та ВАКС , збереження їхньої незалежності	Затримання Голови Верховного Суду В. Князева, який досі не притягнутий до відповідальності та отримує кошти від держави	Відсутність переконливих прикладів невідворотного покарання за масштабну корупцію
« Картонковий майдан »	Спроби політичного впливу на незалежність антикорупційної інфраструктури (законопроект №12414) та тиск на антикорупційних журналістів	
Розробка нової Антикорупційної стратегії на 2026–2030 роки	Корупційні скандали в оборонній сфері	
<i>Цифровізація (створення та запуск цифрової екосистеми DREAM)</i>	Виявлення фактів незаконного збагачення співробітників ТЦК та СП , а також поліцейських при направленні на ВЛК	

? «Які з подій останніх 12 місяців, що пов'язані з корупцією в Україні, справили на Вас найбільш негативне та найбільш позитивне враження?»
(Подія, яка найбільше Вас засмутила / Подія, яку Ви вважаєте успіхом протидії корупції)

ВИСНОВКИ

✓ **Політична корупція на найвищому рівні** (наприклад, в Уряді або у Верховній Раді України) залишається найбільш серйозною проблемою для України, що визнає **87%** експертів. Про серйозність корупції у бізнесі зазначили 76% експертів, повсякденної побутової корупції – 43%.

За останні два роки показник оцінки серйозності *політичної корупції на найвищому рівні* серед «теоретиків» зріс з 4,4 бала у 2023 році до 4,6 бала у 2025 році. Натомість показник серйозності *корупції в бізнесі* серед «практиків» демонструє зниження – з 4,3 до 4,1 бала.

✓ Дві третини експертів (**65%**) зазначають про суттєву **поширеність** корупції в Україні (дуже поширена або дещо поширена). При цьому експерти-«практики» дещо частіше вказують на те, що корупція є *дуже поширеною* (31% проти 21% серед «теоретиків»). Індекс сприйняття поширеності корупції (за 5-бальною шкалою) становить 3,9 бала і відповідає показнику попередньої хвилі (3,9 у 2023 р.).

Антикорупційні експерти сприймають поширеність корупції в державі станом на кінець 2025 року менш песимістично, ніж респонденти стандартного опитування (65% проти 90% серед *населення* та 76% серед *бізнесу*).

✓ В експертному середовищі переважають оцінки відсутності **змін рівня корупції** в Україні за останні 12 місяців: **41%** вважають, що рівень корупції не зазнав змін, **33%** – що відбулося **зростання**, **21%** відзначають ознаки **зниження**.

Порівняно з даними 2023 року, коли 30% експертів зазначали про зниження рівня корупції, відбувся певний *зсув у бік негативних оцінок*, що є більш помітним серед експертів-«практиків».

✓ Близько половини опитаних експертів (**53%**), оцінюючи наявні тенденції, демонструють стриманий оптимізм та **очікують зниження рівня корупції**, водночас 30% прогнозують її зростання.

У розрізі експертних груп спостерігаються відмінності: серед «практиків» частка оптимістичних очікувань зменшилася порівняно з 2023 роком (з 56% до 51%), що супроводжується зростанням невизначеності. Натомість «теоретики» демонструють дещо більш позитивні очікування (з 52% до 56%) за рахунок скорочення частки тих, хто вагається.

У рамках дослідження було розраховано **індекс сприйняття поширеності корупції у сферах** (за 5-бальною шкалою) та сформовано загальний рейтинг 48 сфер. За оцінками експертів антикорупційного сектору, виокремлюється група з **11** сфер-лідерів із найвищим рівнем поширеності корупції (понад 4 бали), що свідчить про її стійке сприйняття як поширеного явища в цих сферах. Зокрема:

- Митна справа – **4,4**;
- Будівництво та інфраструктура – **4,3**;
- Безпека та оборона – **4,2**;
- ✓ Управління об'єктами державної власності – **4,1**;
- Енергетика – **4,0**;
- Земельні відносини – **4,0**;
- Лісове та мисливське господарство – **4,0**;
- Забезпечення правопорядку та протидія злочинності – **4,0**;
- Публічні закупівлі – **4,0**;
- Державне регулювання азартних ігор і лотерей – **4,0**;
- Надрокористування – **4,0**.

У більшості сфер дещо вищі оцінки поширеності корупції надають «теоретики».

✓ Рейтинг інституцій, **відповідальних за подолання корупції** в Україні очолили **НАБУ (45%)**, **НАЗК (39%)** та **Верховна Рада України (34%)**.

Порівняно з 2023 роком відбулося переформатування лідерів у сприйнятті відповідальності за подолання корупції: показник Президента України / його Офісу продемонстрував зниження (з 43% до 30%), натомість *зросла вага антикорупційних органів* – **НАЗК** (з 35% до **39%**), **САП** (з 21% до **27%**) та **ВАКС** (з 11% до **17%**).

28% експертів вважають що державна антикорупційна політика за останні два роки була **ефективною** (дуже або дещо), 23% – мало або зовсім неефективною, 45% схиляються до невизначеності щодо цього питання.

✓ Інтегральна оцінка ефективності за 5-бальною шкалою у 2025 році становить **3,0 бала** проти 3,1 бала у 2023 році. Серед «практиків» фіксується більш відчутне зниження оцінок (з 3,3 до 3,1 бала), хоча їхні оцінки залишаються вищими порівняно з «теоретиками».

Більше половини експертів вважають **ефективною** (дуже або дещо) діяльність ключових антикорупційних інституцій – **НАБУ** (65%), **САП** (61%), **ВАКС** (57%) та **НАЗК** (51%).

✓ За інтегральною оцінкою за 5-бальною шкалою **НАБУ і САП** (по **3,8** бала) поділяють перше місце в рейтингу ефективності антикорупційної діяльності державних органів, за ними – **ВАКС (3,6) та НАЗК (3,5)**.

✓ Порівняно з 2023 роком спостерігається відносна стабільність лідерів рейтингу, однак відбулися зміни всередині цієї групи: оцінка **САП зросла** (з 3,6 до 3,8 бала), тоді як для **НАЗК – знизилася** (з 3,7 до 3,5).

Водночас більшість інших державних органів отримали скоріше негативні оцінки, зокрема правоохоронні органи (СБУ – 2,8; ДБР, Національна поліція України та прокуратура – по 2,5 бала).

Для більшості інституцій, розташованих нижче лідерів рейтингу, у 2025 році фіксується зниження оцінок порівняно з 2023 роком.

Оцінки **незалежності** ключових антикорупційних інституцій залишаються високими: діяльність **НАБУ (69%), САП (64%), ВАКС (63%) та НАЗК (52%)** більшість експертів вважають повністю або переважно незалежною. Водночас для інших державних органів ці оцінки є значно нижчими і не перевищують 20% (ДБР – 20%, Національна поліція України – 14%, АРМА – 11%).

✓ За інтегральною оцінкою (індексом) незалежності за 5-бальною шкалою найвищі значення мають **НАБУ, САП і ВАКС** (по **3,8** бала), за якими слідує **НАЗК (3,5)**.

✓ У порівнянні з 2023 роком для більшості інституцій фіксується зниження індексу незалежності, зокрема для НАЗК (з 3,8 до 3,5), та незначне – для ВАКС (з 3,9 до 3,8). Найбільш суттєве падіння показників спостерігається для АРМА (з 2,9 до 2,3), ДБР (з 2,8 до 2,4) та Національної поліції України (з 2,8 до 2,4).

Єдиним органом, що продемонстрував зростання індексу незалежності, є САП (з 3,6 до 3,8), тоді як показник НАБУ залишився стабільним (3,8).

Серед найбільш **ефективних напрямків антикорупційної політики** для зменшення рівня корупції в Україні експерти відзначили:

- забезпечення **автоматизації процедур** надання державних послуг та регулювання діяльності бізнесу (**51%**);
- забезпечення **невідворотності відповідальності** за корупцію (**49%**);
- ✓ реформування правосуддя (**37%**);
- формування **суспільної нетерпимості до корупції**, утвердження культури доброчесності та поваги до верховенства права (**36%**);
- забезпечення **незалежності та ефективної діяльності антикорупційних інституцій** (**30%**).

Дякуємо за увагу!

Аналітичний звіт і презентація за результатами експертного опитування за 2025 рік, а також матеріали соціологічних та інших досліджень за попередні роки (2020, 2021–2025) доступні за посиланням на [вебсайті НАЗК](#)

Проекти, що реалізуються під парасолькою Програми підтримки ОБСЕ для України, фінансуються державами-учасницями ОБСЕ та партнерами

